

De kunst van het vreedzaam vechten

Nationale Dialoogkwartet

2

Verdraagzaamheid

- ▶ Acceptatie

van iets wat tegen je eigen waarden in gaat

- ▶ Waar komt onverdraagzaamheid vandaan?

- ▶ Waar komt verdraagzaamheid vandaan?

leerproces

Verdraagzaamheid afgenomen?

4

- ▶ Acceptatie van iets wat tegen je eigen waarden in gaat
- ▶ Accepteren wij meer of minder dan onze (groot)ouders?
 - ▶ M.b.t. geloof, afkomst, leefgewoonten, muziekstijl, kleding, enz
 - ▶ Van burenen?
 - ▶ Van partners van je kinderen?
- ▶ Minder greep van families op individuen
- ▶ Vrijheid van het individu

Groei van verdraagzaamheid

5

1. Vrijheid van geloven

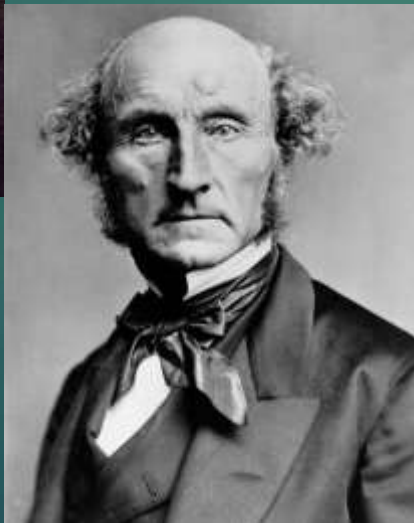
Erasmus

2. Vrijheid van denken
mondigheid

Kant

3. Vrijheid van levensstijl
schadebeginsel

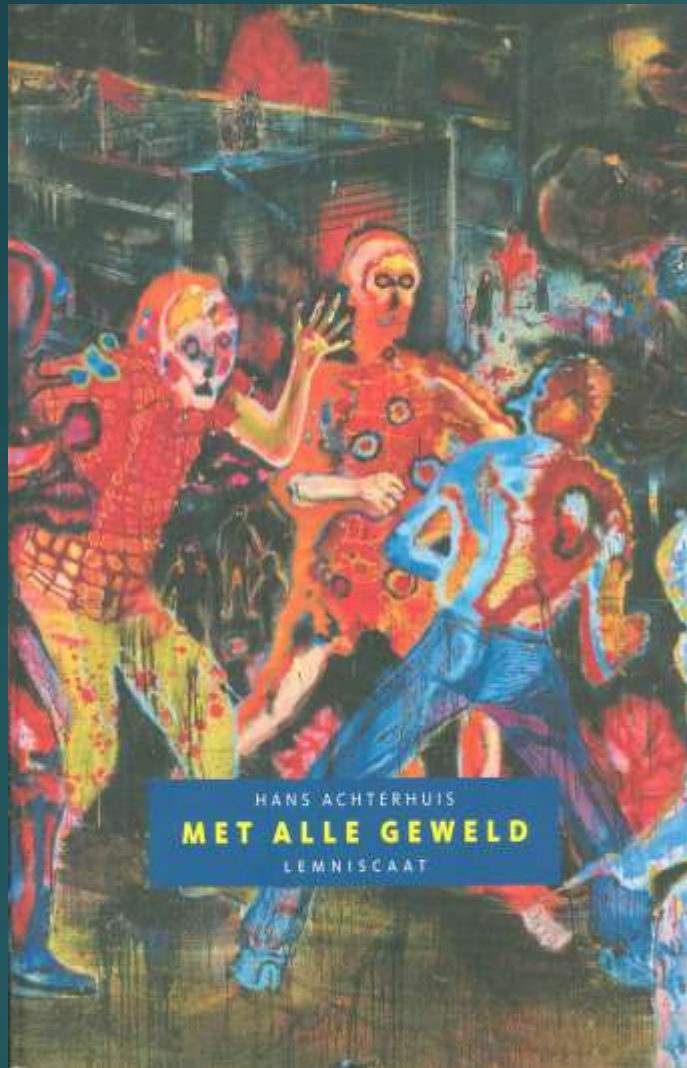

Mill

Oorsprong van onverdraagzaamheid

6

- ▶ Verdraagzaamheid heeft geen natuurlijke bron
 - ▶ Want je moet het leren
- ▶ Onverdraagzaamheid heeft geen natuurlijke bron
 - ▶ Komt alleen bij mensen voor
- ▶ Onverdraagzaamheid hoort bij cultuur/beschaving
 - ▶ Vanwege onverdraaglijkheid van geweld
- ▶ Verdraagzaamheid en vrede moeilijke combinatie
 - ▶ Verschillende afkomst
 - ▶ Oorsprong van vrede?

Een zoektocht naar de bronnen
van geweldbeteugeling

5

kerngedachten

- ▶ I. De grootste vijand van de mens is de mens
- ▶ II. Voor de beteugeling van geweld zijn mensen altijd in een gareel geduwd
- ▶ III. Er is steeds verzet ontstaan tegen dat gareel
- ▶ IV. Het verzet wordt pas succesvol als mensen vreedzaam leren vechten
- ▶ V. Er is dagelijks frictie tussen de oude en de nieuwe vredesorde

I Botsing

1. De grootste vijand van de mens is de mens

- ▶ Van andere soorten niets te duchten
- ▶ Mensen vluchten voor mensen
- ▶ Oerbeeld van de broederstrijd

I Botsing

10

1. De grootste vijand van de mens is de mens

- ▶ Van andere soorten niets te duchten
- ▶ Mensen vluchten voor mensen
- ▶ Oerbeeld van de broederstrijd
- ▶ Geen natuurlijke rem bij mensen
- ▶ Mensen hechten zich positief/negatief
- ▶ Andere rem nodig
- ▶ Onverdraaglijkheid van geweld

II Beschaving

2. Voor de beteugeling van geweld zijn mensen altijd in een gareel geduwd

- ▶ Ongelijkheid
- ▶ Onvrijheid
- ▶ Onverdraagzaamheid
 - ▶ Geen afwijkingen toegestaan
- ▶ Mensenoffers
 - ▶ Verbroedering over de ruggen van afwijkenden

De utopie van de vrije markt

HANS ACHTERHUIS

KENNISCHAT

les van Spinoza

- ▶ Het gaat er Spinoza om de menselijke en maatschappelijke verhoudingen zonder vooringenomenheid te bestuderen,
“mij er niet vrolijk over te maken, noch daarover te rouwen of ze te verachten, maar enkel ze te begrijpen”
- ▶ Dus: **verdraag de onverdraagzaamheid**

SPINOZA
ETHICA

Boom

III Ontworsteling

3. Er is steeds verzet ontstaan tegen dat gareel

- ▶ Protestreligies
- ▶ Verzet van afwijkende enkelingen
- ▶ Ontsnapping aan verwantschapsbanden
- ▶ Doorbreking van de standenmaatschappij

IV Modernisering

4. Het verzet wordt pas succesvol als mensen vreedzaam leren vechten

▶ Speelvelden voor vreedzame gevechten

- ▶ Rechtsorde
 - Geen verbod op vechten
- ▶ Markten
 - Wel spelregels
- ▶ Discussiefora
 - Scheidsrechters
- ▶ Sportvelden
 - Verlies accepteren
- ▶ Raadszalen
 - Respect hebben voor tegenstander
- ▶ Tafels
 - Mondigheid
 - Training

2 wijzen van vechten

15

5. Er is dagelijks frictie tussen de oude en de nieuwe vredesorde

- ▶ Traditionele beschavingsorde
- ▶ Verticale orde
- ▶ Gehoorzaamheidscultuur
- ▶ Bevelen
- ▶ Onverdraagzaamheid
- ▶ Verbod op interne gevechten
- ▶ Moderne beschavingsorde
- ▶ Horizontale orde
- ▶ Mondigheidscultuur
- ▶ Onderhandelingen
- ▶ Verdraagzaamheid
- ▶ Vreedzame gevechten

Vreedzaam vechten

de gevolgen

17

SUCCESSSEN

Vrijheden
Rechtsgelijkheid
Welvaart
en toch meer vrede

REACTIES

Zuigkracht

Afkeer

GEVOLGEN ELDERS

1. Imitatie
2. Vijandschap
3. Eigen weg
4. Migratie

De kunst van het vreedzaam vechten

Een zoektocht naar
de bronnen van geweldbeteugeling

- I. Botsing
- II. Beschaving
- III. Ontworsteling
- IV. Modernisering
- V. Traditie